

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ 13 ฉบับที่ 31 วันที่ 5 สิงหาคม 2569

โรคโคนเน่าหัวเน่ามันสำปะหลัง

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะมันสำปะหลังที่อยู่ในระยะปลูกใหม่ สร้างหัว และหัวสะสมแป้ง เผื่อระวังการระบาดของโรคโคนเน่าหัวเน่ามันสำปะหลัง โดยเฉพาะแปลงที่ดินระบายน้ำไม่ดี เนื่องจากในช่วงนี้หลายพื้นที่มีฝนตกติดต่อกัน ความชื้นในอากาศสูง สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค ดังนั้น ขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นมันสำปะหลังแสดงอาการของโรค ให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora melonis*

ลักษณะอาการ

พบอาการใบเหลือง เหี่ยว และร่วง โคนต้นแสดงอาการเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำบางพันธุ์ เช่น พันธุ์ห้วยบง 60 พบอาการโคนต้นบริเวณคอดินแตก เมื่อขุดดูพบหัวมันสำปะหลังเน่า เมื่อผ่าดูจะเห็นภายในสีน้ำตาล หากอาการรุนแรงจะทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. หากพื้นที่ปลูกเป็นดินดาน ควรไถระเบิดชั้นดินดาน และตากดินไว้ อย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนปลูก
2. แปลงปลูกควรยกทรง เพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง
3. คัดเลือกท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค
4. ก่อนปลูกแช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัม หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร แช่ท่อนพันธุ์เป็นเวลา 10 นาที
5. ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะต่อการระบาดของโรค
6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ถอนนำไปทำลาย นอกแปลงปลูกแล้วโรยปูนขาว หรือราดด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัม หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
7. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บเศษเหง้า และเศษซากมันสำปะหลัง ไปทำลายนอกแปลง
8. ควรทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในแปลงที่เป็นโรค เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรค อาจติดมากับเครื่องจักรกลการเกษตรนั้น
9. ในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพด หรือ พืชตระกูลถั่ว

กรณีพบการระบาดของโรครุนแรง ควรปฏิบัติดังนี้

1. พื้นที่ที่พบต้นแสดงอาการของโรคมากกว่าร้อยละ 50 ควรไถทิ้ง เก็บเศษซากนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วตากดิน
2. พื้นที่ที่พบต้นแสดงอาการของโรค ร้อยละ 30 - 50
 - มันสำปะหลังอายุ 1 - 3 เดือน ควรไถทิ้ง เก็บเศษซากนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วตากดิน
 - มันสำปะหลังอายุ 4 - 7 เดือน หว่านปูนขาวให้ทั่วแปลง และควรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที
 - มันสำปะหลังอายุ 8 เดือนขึ้นไป ควรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

ที่ปรึกษา : นางสาวสุนนา สิมาสถัญญ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงและบรรณาธิการ : นางสาวกัญญากร อุทัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

